

EURÓPAI UNIÓ

AZ EURÓPAI PARLAMENT

A TANÁCS

Brüsszel, 2023. május 17.
(OR. en)

2023/0051 (COD)

PE-CONS 19/23

POLCOM 67
COEST 259
CODEC 633

JOGALKOTÁSI AKTUSOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Tárgy: AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás értelmében az ukrán termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelem liberalizációs intézkedésekről

**AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS
(EU) 2023/... RENDELETE**

(...)

**az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és
tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás
értelmében az ukrán termékekre alkalmazandó
kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes
kereskedelemliberalizációs intézkedésekről**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében¹,

¹ Az Európai Parlament 2023. május 9-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács ...-i határozata.

mivel:

- (1) Az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás¹ (a továbbiakban: a társulási megállapodás) képezi az Unió és Ukrajna közötti kapcsolat alapját. A társulási megállapodás kereskedelemre és kereskedelemmel kapcsolatos ügyekre vonatkozó IV. címét a 2014/668/EU tanácsi határozattal² összhangban 2016. január 1. óta ideiglenesen alkalmazzák, és az 2017. szeptember 1-jén hatályba lépett, miután valamennyi tagállam megerősítette azt.
- (2) A társulási megállapodás kifejezi a társulási megállapodás Feleinek (a továbbiakban: a Felek) azon óhaját, hogy ambiciózus és innovatív módon megerősítsék és kiszélesítsék a kapcsolatokat, fokozatos gazdasági integrációt segítsenek elő és valósítsanak meg, és ezt a Felek kereskedelmi világszervezetbeli tagságából eredő jogoknak és kötelezettségeknek megfelelően tegyék.

¹ HL L 161., 2014.5.29., 3. o.

² A Tanács 2014/668/EU határozata (2014. június 23.) az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodásnak a megállapodás III. címe (a harmadik országoknak a másik fél területén jogszerűen, munkavállalóként foglalkoztatott állampolgáraival kapcsolatos bánásmódra vonatkozó rendelkezések kivételével), valamint IV., V., VI. és VII. címe és a vonatkozó mellékletek és jegyzőkönyvek tekintetében az Európai Unió nevében történő aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról (HL L 278., 2014.9.20., 1. o.).

- (3) A társulási megállapodás 25. cikke egy, a Felek közötti szabadkereskedelmi térség fokozatos, az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT 1994.) XXIV. cikkével összhangban történő létrehozásáról rendelkezik. E célból a társulási megállapodás 29. cikke rendelkezik a vámoknak az abban foglalt jegyzékekkel összhangban történő fokozatos eltörléséről, valamint az ilyen eltörlés felgyorsításának és hatálya kiterjesztésének lehetőségéről. A társulási megállapodás 48. cikke előírja, hogy a dömpingellenes intézkedések Felek közötti alkalmazását megelőzően figyelembe kell venni a közérdeket.
- (4) Az Oroszország által 2022. február 24-én Ukrajnával szemben provokáció nélkül indított és indokolatlan agressziós háború mélységesen negatív hatással volt Ukrajna azon képességére, hogy kereskedelmet folytasson a világ más részeivel, mind azért, mert a termelési kapacitás megsemmisült, mind azért, mert a közlekedési eszközök jelentős aránya – például a Fekete-tengerhez való hozzáférés korlátozottsága és bizonytalansága miatt – nem áll rendelkezésre. Ilyen rendkívüli körülmények között és Oroszország Ukrajnával szembeni agressziós háborúja negatív gazdasági hatásának enyhítése céljából fel kell gyorsítani az Unió és Ukrajna közötti szorosabb gazdasági kapcsolatok kialakítását annak érdekében, hogy a továbbiakban is támogatást lehessen nyújtani az ukrán hatóságoknak és lakosságnak. Ezért szükséges és helyénvaló továbbra is ösztönözni a kereskedelmi forgalmat, valamint – az Unió és Ukrajna közötti kereskedelemre vonatkozó vámok eltörlésének felgyorsításával összhangban – valamennyi termékre vonatkozóan kereskedelem liberalizációs intézkedések formájában engedményeket nyújtani.

- (5) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 21. cikkének (3) bekezdésének megfelelően az Uniónak biztosítania kell, hogy külső tevékenységeinek különböző területei egymással összhangban legyenek. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 207. cikkének (1) bekezdése értelmében a közös kereskedelempolitikát az Unió külső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között kell folytatni.
- (6) Az (EU) 2022/870 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ 2023. június 5-én hatályát veszti.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/870 rendelete (2022. május 30.) az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás értelmében az ukrán termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelem liberalizációs intézkedésekről (HL L 152., 2022.6.3., 103. o.).

- (7) Az e rendeletben megállapított kereskedelem liberalizációs intézkedéseknek a következő formában kell megvalósulniuk: i. a belépésiár-rendszer gyümölcs- és zöldségfélékre történő alkalmazásának felfüggesztése; ii. a vámkontingensek és a behozatali vámok felfüggesztése; iii. az (EU) 2016/1036 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ 14. cikke (1) bekezdésének első albekezdésétől eltérve, az Ukrajnából származó, e rendelet alkalmazásának ideje alatt megvalósult behozatalra vonatkozó dömpingellenes vámok semmilyen időpontban nem szedhetők be, e rendelet hatályának lejártja után sem; és iv. az (EU) 2015/478 európai parlamenti és tanácsi rendelet² alkalmazásának ideiglenes felfüggesztése. Az említett intézkedések révén az Unió ideiglenesen megfelelő gazdasági és pénzügyi támogatást nyújt Ukrajna és az érintett gazdasági szereplők javára.
- (8) A csalás megelőzése érdekében az e rendeletben meghatározott preferenciális rendelkezések feltétele, hogy Ukrajna megfeleljen a társulási megállapodás szerinti előnyök megszerzésére vonatkozó valamennyi releváns feltételnek, beleértve az érintett termékekre vonatkozó származási szabályokat és az azokhoz kapcsolódó eljárásokat, valamint hogy Ukrajna a társulási megállapodásban előírtaknak megfelelően szoros közigazgatási együttműködést folytasson az Unióval.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1036 rendelete (2016. június 8.) az Európai Unióban tagsággal nem rendelkező országokból érkező dömpingelt behozatallal szembeni védelemről (HL L 176., 2016.6.30., 21. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/478 rendelete (2015. március 11.) a behozatalra vonatkozó közös szabályokról (HL L 83., 2015.3.27., 16. o.).

- (9) Ukrajnának tartózkodnia kell attól, hogy új vámokat vagy azokkal azonos hatású díjakat, és új mennyiségi korlátozásokat vagy azokkal azonos hatású intézkedéseket vezessen be, a vámok vagy díjak szintjét megemelve, vagy az Unióval való kereskedelemre vonatkozóan bármely más korlátozást vezessen be, kivéve, ha ez Oroszország agressziós háborújával összefüggésben egyértelműen indokolt. Abban az esetben, ha Ukrajna nem tartja be az említett feltételek bármelyikét, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy ideiglenesen felfüggeszesse az e rendeletben meghatározott preferenciális rendelkezések mindegyikét vagy egy részét.
- (10) A társulási megállapodás 2. cikke többek között úgy rendelkezik, hogy a demokratikus elvek, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása, a szuverenitásra és a területi integritásra, a határok sérthetlenségére és a függetlenségre vonatkozó elvek tiszteletben tartásának előmozdítása, valamint a tömegpusztító fegyverek, a kapcsolódó anyagok és hordozóeszközök terjedésének megakadályozása a társulási megállapodás alapvető elemeit képezik. Továbbá a társulási megállapodás 3. cikke kimondja, hogy a jogállamiság, a felelősségteljes kormányzás, a korrupció elleni küzdelem, a nemzetközi szervezett bűnözés és a terrorizmus különféle formái elleni küzdelem, a fenntartható fejlődés előmozdítása és a hatékony multilateralizmus központi szerepet játszik a Felek közötti kapcsolatok előmozdításában. Ahogyan az Unió által kötött egyéb társulási megállapodások esetében is, úgy itt is helyénvaló bevezetni az e rendeletben meghatározott preferenciális rendelkezések ideiglenes felfüggesztésének lehetőségét, ha Ukrajna nem tartja tiszteletben a társulási megállapodás általános elveit.

- (11) Ezen rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni, hogy ideiglenesen felfüggeszse az 1. cikk (1) bekezdésében előírt preferenciális rendelkezéseket, ha az említett preferenciális rendelkezésekre való jogosultság feltételei már nem teljesülnek, és hogy védintézkedéseket vezessen be olyan esetekben, amikor az e rendelet szerinti behozatal hátrányosan érinti a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós piacait. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek¹ megfelelően kell gyakorolni.
- (12) A Bizottság által az e rendelet hatásának rendszeres nyomon követése keretében elvégzett, és valamely tagállam kellően indokolt kérésére vagy a Bizottság saját kezdeményezésére indított értékelés függvényében rendelkezni kell a társulási megállapodás alapján egyébként alkalmazandó vámok újbóli bevezetésének lehetőségéről az e rendelet hatálya alá tartozó bármely termék azon behozatalára vonatkozóan, amely hátrányosan érinti a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós piacát.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (13) A Bizottságnak a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség végrehajtásáról szóló éves jelentése, amely a társulási megállapodás szerves részét képezi, részletes értékelést kell, hogy tartalmazzon az e rendeletben meghatározott kereskedelem-liberalizációs intézkedések végrehajtásáról.
- (14) Tekintettel az Oroszország Ukrajnával szembeni agressziós háborúja által okozott helyzettel kapcsolatos ügy sürgősségére, helyénvalónak minősül a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló, az EUSZ-hez, az EUMSZ-hez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt 1. jegyzőkönyv 4. cikkében előírt, nyolchetes időszak alóli kivétellel élni.
- (15) Tekintettel az ukrajnai gazdasági helyzet sürgősségére és az (EU) 2022/870 rendelet 2023. június 5-i hatályvesztésére, e rendeletnek 2023. június 6-án hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Kereskedelem liberalizációs intézkedések

- (1) A következő preferenciális rendelkezések bevezetésére kerül sor:
 - a) a belépesiár-rendszer alkalmazását fel kell függeszteni azon termékek esetében, amelyekre az a társulási megállapodás I-A. mellékletében meghatározottak szerint alkalmazandó. Az említett termékek behozatalára nem alkalmazandó vám;
 - b) a társulási megállapodás I-A. mellékletében megállapított valamennyi vámkontingenst fel kell függeszteni, és az említett kontingensek hatálya alá tartozó termékek Ukrajnából vámmentesen hozhatók be az Unióba.
- (2) Az (EU) 2016/1036 rendelet 14. cikke (1) bekezdésének első albekezdésétől eltérve, az Ukrajnából származó, e rendelet alkalmazásának ideje alatt megvalósult behozatalra vonatkozó dömpingellenes vámok semmilyen időpontban nem szedhetők be, e rendelet hatályának lejárta után sem.
- (3) Az (EU) 2015/478 rendelet alkalmazását az Ukrajnából származó behozatal tekintetében ideiglenesen fel kell függeszteni.

2. cikk

A preferenciális rendelkezésekre való jogosultság feltételei

Az 1. cikk (1) bekezdésében előírt preferenciális rendelkezésekre a következő feltételek vonatkoznak:

- a) a termékek származási szabályainak és az azokhoz kapcsolódó eljárásoknak való megfelelés a társulási megállapodásban előírtak szerint;
- b) Ukrajna tartózkodik attól, hogy az Unióból származó behozatalra vonatkozóan új vámokat vagy azokkal azonos hatású díjakat, és új mennyiségi korlátozásokat vagy azokkal azonos hatású intézkedéseket vezessen be, a vámok vagy díjak meglévő szintjét megemelve, vagy bármely más korlátozást vezessen be az Unióval folytatott kereskedelemre vonatkozóan, ideértve a diszkriminatív belső közigazgatási intézkedéseket is, kivéve, ha az a háborúval összefüggésben egyértelműen indokolt; és
- c) Ukrajna a társulási megállapodás 2., 3. és 22. cikkében foglaltaknak megfelelően tiszteletben tartja a demokratikus elveket, az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat, és tiszteletben tartja a jogállamiság elvét, valamint folyamatos és tartós erőfeszítéseket tesz a korrupció és az illegális tevékenységek elleni küzdelem terén.

3. cikk

Ideiglenes felfüggesztés

- (1) Amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy elegendő bizonyíték támasztja alá azt, hogy Ukrajna elmulasztotta a 2. cikkben meghatározott feltételek teljesítését, végrehajtási jogi aktus útján teljesen vagy részlegesen felfüggesztheti az 1. cikk (1) bekezdésében előírt preferenciális rendelkezéseket. Az említett végrehajtási jogi aktust az 5. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (2) Amennyiben egy tagállam azt kéri, hogy a 2. cikk b) pontjában meghatározott feltételek teljesítésének Ukrajna általi elmulasztása alapján a Bizottság függessze fel a preferenciális rendelkezések bármelyikét, a Bizottság a kérelemtől számított négy hónapon belül indokolással ellátott véleményt nyilvánít arról, hogy a megfelelés Ukrajna általi elmulasztásával kapcsolatos állítás megalapozott-e. Ha a Bizottság megállapítja, hogy az állítás megalapozott, megindítja az e cikk (1) bekezdésében említett eljárást.

4. cikk

Gyorsított védintézkedés

- (1) Amennyiben egy Ukrajnából származó terméket olyan feltételek mellett hoznak be, amelyek hátrányosan érintik a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós piacát, a Bizottság – végrehajtási jogi aktus révén – bármikor újból bevezetheti az említett termék behozatalára a társulási megállapodás alapján egyébként alkalmazandó vámokat. Ezt a végrehajtási jogi aktust az 5. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

A társulási megállapodás alapján egyébként alkalmazandó vámok újból bevezethetők mindaddig, amíg ez a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós piacára gyakorolt kedvezőtlen hatások ellensúlyozásához szükséges.

- (2) A Bizottság rendszeresen nyomon követi e rendelet hatását, figyelembe véve az 1. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti kereskedelem liberalizációs intézkedések hatálya alá tartozó termékek kivitelére, behozatalára, uniós piaci árait és uniós termelésére vonatkozó információkat.

A Bizottság – e rendelet hatálybalépésétől kezdődően kéthavonta – tájékoztatja a tagállamokat a rendszeres nyomonkövetés eredményeiről.

- (3) A Bizottság a vámok újbóli bevezetése céljából elvégzi a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós piaca helyzetének értékelését. Az említett értékelést a következők szerint kell megkezdni:
- a) valamely tagállam olyan, kellően indokolt kérelme nyomán, amely a (4) bekezdés alapján az említett tagállam számára észszerűen rendelkezésre álló, elegendő *prima facie* bizonyítékot tartalmaz az (1) bekezdésben említett, a piacot hátrányosan befolyásoló behozatalra vonatkozóan; vagy
 - b) a saját kezdeményezésére, miután nyilvánvalóvá vált a Bizottság számára, hogy elegendő *prima facie* bizonyíték van az (1) bekezdésben említett, a piacot hátrányosan befolyásoló behozatalra vonatkozóan.

Az első albekezdésben említett értékelést a megkezdésétől számított három hónapon belül le kell zárni.

- (4) A (3) bekezdés szerinti értékelés elvégzése során a Bizottság figyelembe vesz valamennyi releváns piaci fejleményt, beleértve az érintett behozatal által a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós piacának helyzetére gyakorolt hatást is. Az említett értékelésnek tartalmaznia kell olyan tényezőket is, mint a következők:
- a) az érintett termék Ukrajnából való behozatala növekedésének mértéke és mennyisége abszolút és relatív értékben;

- b) az érintett behozatal hatása az uniós termelésre és árakra, figyelembe véve ugyanakkor a más forrásokból származó behozatal alakulását.

Ez a lista nem kimerítő jellegű, és egyéb releváns tényezőket is figyelembe lehet venni.

- (5) Amennyiben a (3) bekezdésben említett értékelés eredményeként a Bizottság úgy véli, hogy a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós piacát hátrányos hatások érik, és újból be szándékozik vezetni a vámokat, értesítést tesz közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, amelyben bejelenti a társulási megállapodás alapján az említett termék behozatalára egyébként alkalmazandó vámok újbóli bevezetését. Az értesítésben biztosítani kell a gyorsított értékelés főbb eredményeinek összefoglalását, és meg kell határozni azon időszakot, amelyen belül az érdekelt felek írásban benyújthatják az álláspontjukat. Az ilyen időtartam nem haladhatja meg az értesítés közzétételétől számított tíz napot.
- (6) Amennyiben rendkívüli körülmények azonnali intézkedést igényelnek, a Bizottság – az (5) bekezdés szerinti eljárás lefolytatása nélkül és az (EU) 2015/478 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésével létrehozott, védintézkedésekkel foglalkozó bizottság tájékoztatását követően – bármely szükséges megelőző intézkedést meghozhat.

5. cikk
A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot – e rendelet 3. cikkének (1) bekezdése tekintetében – a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ 285. cikkének (1) bekezdésével létrehozott Vámkódexbizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) A Bizottságot e rendelet 4. cikkének (1) bekezdése tekintetében az (EU) 2015/478 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésével létrehozott Védintézkedési Bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Uniós Vámkódex létrehozásáról (HL L 269., 2013.10.10., 1. o.).

6. cikk

A kereskedelem liberalizációs intézkedések végrehajtásának értékelése

A Bizottságnak a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség végrehajtásáról szóló éves jelentése tartalmazza az e rendeletben előírt kereskedelem liberalizációs intézkedések végrehajtásának részletes értékelését, és adott esetben tartalmazza annak értékelését is, hogy az említett intézkedések milyen társadalmi hatással járnak Ukrajnában és az Unióban. Az 1. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti termékek behozatalára vonatkozó információkat hozzáférhetővé kell tenni a Bizottság honlapján, és havonta frissíteni kell.

7. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet 2023. június 6-án lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2024. június 5-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt ...,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök